

7

LETNIK XXIII.
1976 - 1977

G A L L E R I E

Galeb

Mladinska revija

VSEBINA

Sandi Sitar: Gašper ustrelili in zadene	169
Danilo Gorinšek: Majska	173
Josip Ribičič: Prvi maj	174
Danilo Gorinšek: Domovina	174
Meta Rainer: Pomlad	175
Kotiček za najmlajše: Vera Poljšak: V cirkusu	176
Franci Lakovič: Jaz nisem kriv	178
Ludovika Kalan: Mamica zlata	179
Marija Taučar: Lastovke se bodo vrnile	180
Valentin Polanšek: Pozor na cesti	181
Vlado Firm: Žoga je okrogla	182
Črtomir Šinkovec: Butalska modrost	184
Zanimivosti	185
Ludovika Kalan: Prva čebelica	186
Vojan T. Arhar: Jure	187
Zapojmo veselo: Maks Žvižgač	187
Slike iz narave: Miro Presl: Nočno živ- ljenje živali	188
Poskusimo tudi mi: Namizni nogomet	189
Šport: Ivan Furlanič - Mario Šušteršič: Gibanje na odprtem	190
Vojan T. Arhar: Zapisnik	191
Franci Lakovič: Lesena sablja	192
Šolarji pišejo	193
Zdravko Omerza: Mačka in ptiček	195
Danilo Gorinšek: Počasne	198
Urednikova pošta	200

Za bistre glave . . . tretja stran platnic

Ilustracije za 7. številko Galeba so naredili: Marjanca Jemec Božič (str. 174, 175, 187, 191, 198); Marjeta Cvetko (str. 186); Robert Hlavaty (str. 183, 195); Božo Kos (str. 170, 171, 172, 174, 178); Jelka Reichman (str. 173, 179, 192); Bine Rogelj (str. 181, 184); Magda Tavčar (str. 176, 177, 180).

Priloga: Majenca v Dolini, Sadno drevje — besedilo: Evgen Dobrila, slike: Lojze Abram.

LETNIK XXIII.
APRIL 1977
ŠTEV. 7

Mesečnik (8 številok)

Izdaja:

Založništvo
tržaškega
tiska, Trst

Glavni urednik:

Lojze Abram

Odgovorni urednik:

Albin Bubnič

Uredništvo in uprava:

Ul. G. Amendola 12
34134 Trst - Tel. 41 55 34

Tiska:

Graphart, Trst, tel. 77 21 51

Naslovna stran:

Giorgina Pisani

1. r. srednja šola ROJAN

Posamezna številka:

400 lir

Letna naročnina:

3.000 lir

Galeb je registriran na sodišču v
Trstu pod številko 158 od 3.5.1954

Galeb je včlanjen v
zvezo periodičnega ti-
ska USPI (Un. Stam-
pa Periodica Italiana)

Sandi Sitar

Ilustr.: Božo Kos

Gašper ustrelili in zadene

Dolgotrajno obleganje se je zavleklo v pomlad. Sneg je skopnel in okoli tabora oblegovalcev so žvrgolele ptice.

Zgoraj se je v svojem gradu pretegnili roparski vitez Erazem Predjamski.

»Zdaj je že tudi meni dovolj posedanja pred televizijo,« je zagodrnjal.

»Ša malo, pa bomo čisto zarjaveli,« je pristavil oproda Jernej. »Tako kot naši oklepi.«

»Kaj torej predlagaš?« je vprašal roparski vitez svojega oprodo.

»Preženimo jih že izpod našega gradu!«

»To bi bilo od vsega še najlaže,« je dejal Erazem Predjamski. »Toda prineslo bi nam le še večje sitnosti. Še večja vojska bi nam bila ne-prestano za petami.«

»Kaj pa naj naredimo?« je vprašal oproda Jernej.

»Nič,« je odgovoril Erazem. »Še malo počakajmo.«

Komaj so se nekoliko utrdile od talečega snega razmehčane poti, že se je po dolini pod gradom oglasilo kričanje, pokanje bičev, hrzanje živali in žvenketanje železa — dvanajest parov konj je vleklo zelo velik top na ogromnih lesenih kolesih, ki

so puščala za seboj globoke kolesnice.

Tudi Erazem je prišel pogledat na skalnati pomol pred grad, kaj pomeni ves ta hrup.

»Le glej, Erazem, le glej,« mu je zaklical glavar Gašper. »Še malo, pa potrkamo s tem topom na vaša vrata, preden pridemo na obisk. In po drugo polovico pečenega vola, če ga je še kaj ostalo.«

»Ha!« je zavpil Erazem. »Še bolj kot prvič bo počilo, ko vam bo tudi tega razneslo.«

»Bomo videli, kaj bo razneslo!« je odvrnil Gašper.

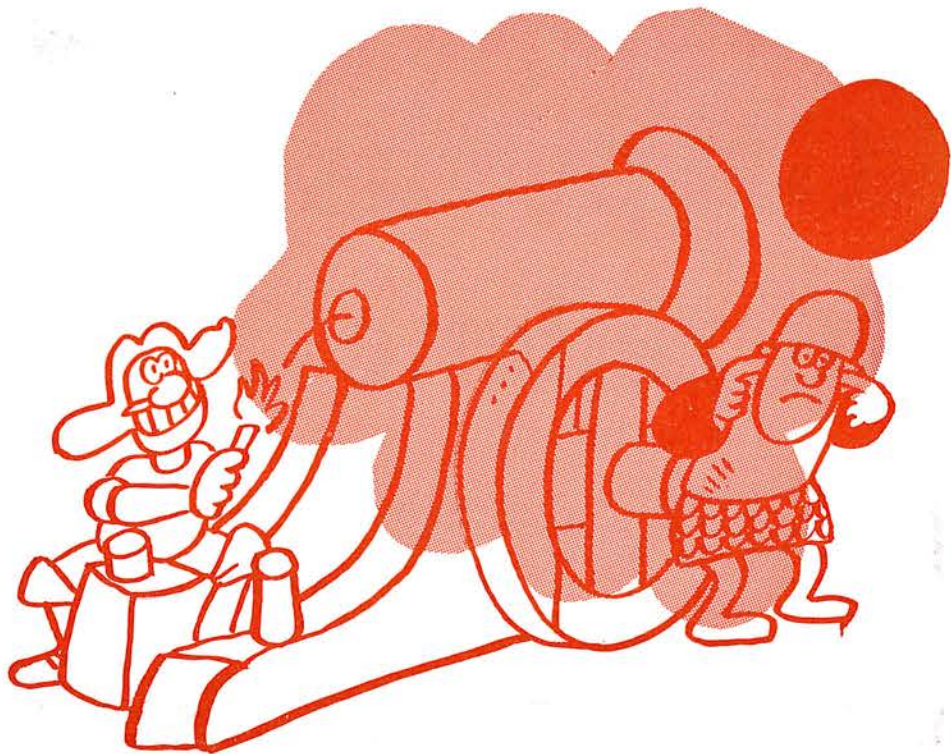
»Enkrat smo že videli,« je končal ta pogovor Erazem, »drugič pa še bomo.«

Veliki top je naposled stal na svojem mestu, namerjen na Predjamski grad.

»Hej, vi tam gori!« je zavpil Gašper. »Ali me slišite?«

»Kako bi te ne slišali, ko se pa tako dereš,« mu je odgovoril Erazem.

»Še bolje nas boste slišali, ko bo spregovoril top!« je zagrozil Gašper. »Dajem vam pol ure za premislek. Če do tedaj ne razobesite bele zastave v znak predaje, bomo ustrelili brez ponovnega opozorila.«

»Ni nam treba pol ure,« je vzkliknil Erazem.

»Torej se predajate?« je vprašal Gašper.

»Nam na misel ne pride!« je odgovoril Erazem. »Kar takoj ustrelite. Tako kot vi, bi tudi mi že radi videli, kaj se bo zgodilo.«

Gašper Ravbar je spodaj tako grdo zaklel, da tega ni mogoče zapisati.

»Ali je vse pripravljeno?« je vprašal topničarje. »Da ne bo spet kakšne sramote!«

Gašper Ravbar je pritaknil vžigalnik k velikemu topu. Strahotno je počilo in vse je obdal oblak gostega črnega dima. Vsi, ki so stali tam blizu, so se kar lomili od kašlja in trajalo je še precej dolgo, preden se je dim razkadiril.

»Ali smo kaj zadeli?« je vprašal Gašper.

»Prav gotovo smo zadeli,« so rekli topničarji, »samo še ne moremo videti, kam.«

»Hej, vi tam gori! Ste se poskrili, kaj?« je izzival Gašper zraven topa.

»Ne skrivamo se,« se je oglasil od zgoraj Erazem Predjamski. Slišali so ga, videti ga pa niso mogli. »A nimamo več časa, da bi še naprej opazovali vaše strelske vaje,« jim je zavpil. »Gremo pa že raje gledat televizijo.«

Gašper Ravbar je velel znova nabiti. In potem spet in spet. Vsakokrat je može pri topu obdal oblak črnega dima in ko se je naposled le razkadiril, so zaman opazovali, kaj se je pravzaprav zgodilo.

»Kaj je s tem topom narobe?« se je začel razburjati Gašper Razbar. »Streljamo, streljamo, pa ni videti, da bi kaj zadeli.«

»Se bo že našla tudi takšna krogla, da bo prebila njihov zid,« so prepričano rekli topničarji.

»Mi si tu prizadevamo,« je besnel Gašper, »oni pa medtem mirno gledajo televizijo!«

Erazem in njegovi so res gledali televizijo. Prenašali so spomladanski del viteškega turnirja in tudi Beli in Črni vitez sta sodelovala.

»Vi bi premagali vsakega z eno roko, gospodar,« je rekel oproda Jernej, »pa samo gledate televizijo!«

»Kaj pa naj?« je mrko vprašal roparski vitez. »Kaj predlagaš?«

»Naredimo že izpad! Polovimo oblegovalce in jim zaplenimo top, preden nam z dobro merjenim strelom porušijo grad.«

»Saj sem ti že povedal, da bi to le poslabšalo stvari,« je odmahnil Erazem. »Pomiri se raje, sedi in glej televizijo. Njihove krogle ne bodo nikoli kos našemu obzidju.«

Komaj je to izrekel, že je počilo, zid se je zamajal, omet je začel odpadati in vsi so se znašli na tleh, pod mizo in klopmi.

»Tokrat se jim je pa res skoraj posrečilo,« je moral priznati Erazem.

»No, vidite,« je rekel Jernej. »Če že vi nič nočete, pa pustite vsaj mene!«

»Ponoči se bom spustil po vrvi z gradu in jim bom razstrelil top!«

»Kako boš pa to naredil?«

»Preprosto,« je odgovoril Jernej. »V top bom nasul zvrhano mero smodnika in potem ga bom na koncu dobro zadela. Prižgal bom zažigalno vrstico in bom hitro splezal nazaj v grad.«

»Pa če ga bo prej razneslo?« je pomišljal Erazem.

»Poskusil bom vseeno,« se je odločil Jernej.

»Poskusi, a pazi,« je privolil Erazem. »Ne bi si rad še iskal drugega oprode.«

Ko je bila noč najbolj črna, se je spustil Jernej po vrvi z gradu naravnost v tabor Gašperja Ravbarja. Posrečilo se mu je priplaziti do velikega topa, ne da bi ga opazila straža. Začel ga je polniti s smodnikom. Pri tem je nerodno ob nekaj butnil, da je grdo zaropotalo. Takoj so pri tekli stražarji. Jernej je prvi tri zapovrstvo treščil po glavi, da so se zvrnili brez zavesti, četrti pa je treščil njega.

Ko se je Jernej spet osvestil, je bil ves povezan in tako so ga potisnili pred glavarja.

»Lepa reč!« je zarenčal Gašper Ravbar. »Hotel si nam razstreliti top! Zdaj bomo pa bi s tvojo pomočjo razstrelili grad.«

»Morda ga boste res razstrelili,« je odvrnil Jernej, »vendar pa zanesljivo ne z mojo pomočjo.«

Gašper Ravbar je pokazal v ogenj.

»Ali jih vidiš, žareča železa? Ga ni moža, ki bi prenesel te muke. Pristal boš na vse, še preden te malo osmodimo.«

Oproda Jernej se je spotil že ob sami misli na kaj takega.

»O, joj, to pa ni več televizijska nadaljevanka,« je rekel bolj sam zase.

»Ali si kaj rekel?« ga je vprašal Gašper.

Jernej je požrl slino:

»Sem, ampak bolj sam zase.«

»Zdaj pa še nam povej,« je ukazal Gašper Ravbar, »ali boš sodeloval z nami ali ne boš?«

Jernej je stisnil jezik za zobe in ni maral več govoriti.

»Že vem,« se je posvetilo Gašperju. »S takšnim obnašanjem bi nas rad samo zamotil, da bi prej sinilo jutro in bi po tvoji vrvi ne mogli več na grad.«

Pri priči je določil tri prostovoljce. Ukazal jim je:

»Vi trije! Vzemite vsak sod smodnika in brž na grad. Splezajte po Jernejevi vrvi, podtaknite smodnik na primeren kraj, prižgite zažigalno vrvico in se hitro spet spustite. — Ste razumeli? No, zdaj brž, pojdite!«

Oproda Jernej je začel na vso moč kričati, da bi opozoril svoje na gradu. Gašper Ravbar pa je samo mignil in že so mu zamašili usta.

Oni trije so se težko otovorjeni lotili plezanja. Samo še nekaj metrov, pa bodo prilezli do vznožja gradu. Prvi je že priplezal. Tudi drugi in zdaj še tretji. Odložili so težko breme in so se začeli razgledovati, kam bi podtaknili eksploziv.

»Roke gor, če nočete, da vas prerešetamo!« je tedaj zadonelo iz teme.

Šest rok se je na mah dvignilo v zrak.

»Zdaj pa lepo sem noter, vsi trije, po vrsti!«

Gašperjevi vojaki so vstopili v grajsko ječo in težka železna vrata so se s treskom zaprla.

»Jutri vas zamenjamo za našega Jerneja,« jim je povedal Erazem skozi linico v vratih. »Dotlej pa sladko spite.«

Gašper Ravbar, ki je spodaj hodil gor in dol, medtem ko je čakal na svoje vojake, se je naposled obrnil k zvezanemu Jerneju.

»No, to nam ni uspelo,« je jezno rekel. »Treba bo poskusiti kako drugače.«

Pomignil je, da so Jerneju razvezali usta.

»Name nikar ne računajte,« je takoj rekel zvesti oproda.

»Morda pa le,« je rekel Gašper Ravbar.

Pomignil je. Najbližji vojak je vzel iz ognja kos žarečega železa.

»Lahko se še rešiš muk in si ohraniš življenje,« je rekel Gašper.

»Ne bom postal izdajalec,« je vzkliknil Jernej. »In ni muk, ki bi me k temu prisilile!«

Gašper Ravbar je znova pomignil in vojak, ki je držal s kleščami žareče železo, se je približal.

»Nikar!« je zavpil Jernej. »Kaj bi moral storiti?«

Gašper Ravbar je odmahnil vojaku.

»Lepo, da si se premislil,« je rekel Jerneju. »Samo da se nekaj pomeniva, pa se boš lahko vrnil na grad.«

»Se bom res lahko vrnil?« je nejeverno vprašal oproda.

»Seveda!« je pritrdil glavar Gašper. »Če boš le voljan storiti, kar ti bom zdaj naročil.«

(Dalje)

Danilo Gorinšek

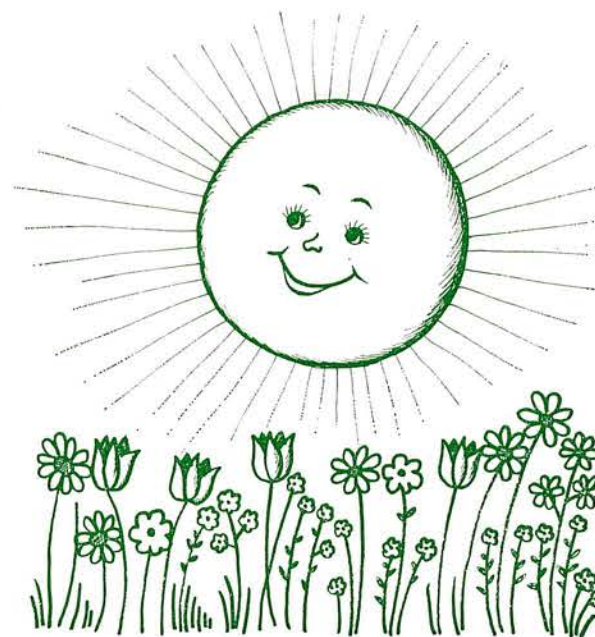
Ilustr. Jelka Reichman

MAJSKA

Pleši kólo, rajaj raj —
vasovat prišel je maj,
ves je svet ozaljšal s cvetjem,
dalje vse napolnil s petjem.

Pleši kólo, rajaj raj,
zapodimo žalost v kraj,
polovimo sredi trate
sončne žarke, žarke zlate!

Pleši kólo, rajaj raj,
sonca se naužijmo zdaj,
da ko mrz nam bo na zimo,
— v brk se ji lahko smejimo...

PRVI MAJ

Ves trg je v cvetju in zastavah. Ljudje so praznično oblečeni. Godba igra. Ljudje se uvrščajo v sprevod. Mali Toni priteče iz hiše in se pomeša med delavce iz tovarne.

»Kaj pa ti?« se začudi nekdo izmed delavcev. »Ali si delavec?«

»Sem!« pokima Toni.

»Kaj si pa delal med letom?«

»Učil sem se. Lani še nisem poznal nobene črke. Zdaj pa znam že brati in pisati.«

»Če je tako,« odgovore delavci, »potem lahko ostaneš pri nas.«

In Toni se uvrsti v sprevod.

DOMOVINA

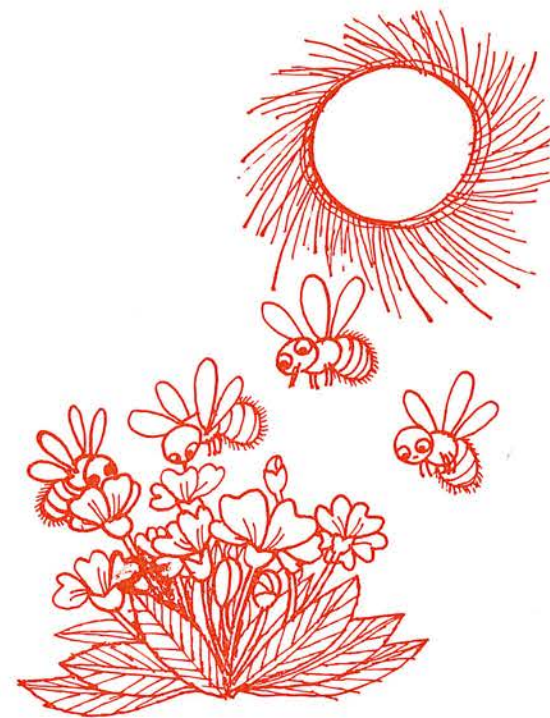

Domovina je kot njiva,
ki sejalec čaka:
če ne sejejo sejanci,
njiva — pusta plaka...

Za to njivo mi sejanci
bomo poskrbeli,
truda bomo posejali
in — bogastvo želi...

POMLAD

Prvi sončni žarek
žalostno drži se:
vse je pusto, prazno,
same snežne lise.
Ali kaj zgodi se
kar čez noč spomladi?
Zemlja prebudi se
v vrtu, na livadi,
zaplata snežene
brž so raztaljene.
Dolgo so cvetice
sončeca čakale,
sredi trat zelenih
več ne bodo spale!
Že pod talo rušo
vse se je zganilo,
seme se odprlo
in pogumno vzkliko,
stebelce pognalo
je iz korenike,
iz gomoljev zrasle
bilke so velike.
Drobni cvetni popki
sedajo na bilke,
sonce jih poljublja —
vigredi znanilke!
Bele, modre, rdeče,
pisane, rumene
vabijo čebele
v čašice medene.

Sapice pomladne
čez goré in gričke
k nam so pripeljale
preko morja ptičke,
da si bodo v krošnjah
gnezda poiskali,
mi pa bomo v njive
seme posejali!

Kotiček za najmlajše

Vera Poljšak

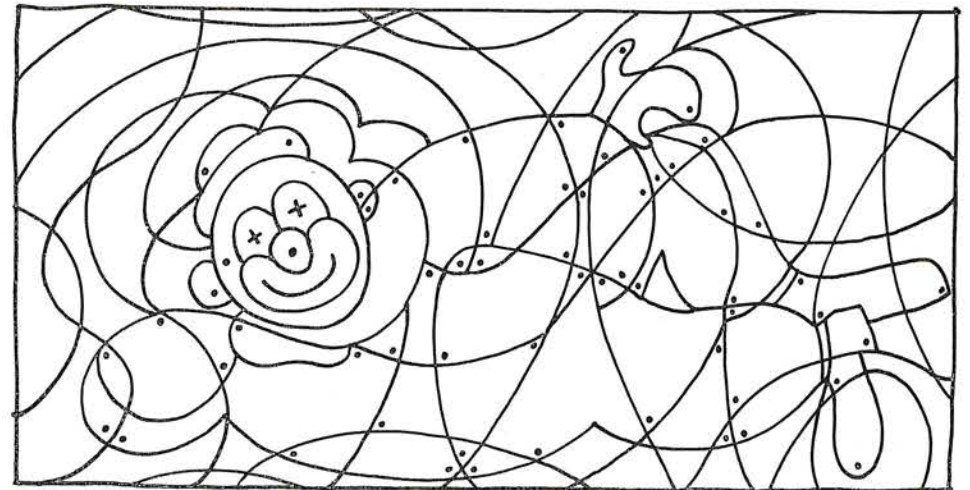
Ilustr.: Magda Tavčar

V JE PELJAL IN PRI BLAGAJNI JE KUPIL 3 V CIRKUSU JE BILO POLNO KO SE JE PRIKAZAL SO SE VSI SMEJALI, KER SE JE VOZIL NA MAJHNEM PO PREDSTAVI SO SI OGLE DALI ZA SO KUPILI

3 15

1. 6 8 9 12 13 18 20

Potegni ravne črte od pike do pike.
Začni pri številu 1 in nadaljuj po vrsti do številu 20!

Pobarvaj samo polja s piko!

JAZ NISEM KRIV

V sosedni hiši so med vojno stanovali Italijani, vojaki protiletalskega voda, skoro sami starejši možje, ki so bili ob vsakem letalskem alarmu prav tako preplašeni kot jaz in mnogokrat na zavezniška letala niso oddali niti enega samega strela.

Vedno so me klicali k sebi in se hoteli z menoj pogovarjati. Žlobudrali so v jeziku, ki mi je bil tuj, in sem razumel le najpreprostejše stavke. Včasih so si pomagali z rokami, mi kazali razne predmete, jih poimenovali in me tako učili italijanščine. Najbolj sem bil vesel takrat, kadar sem se smel sukati okoli topov in jih ogledovati.

Giovanni, že osiveli vojak, kmet iz Sardinije, mi je mnogokrat ponujal hrano, gosto mineštro iz krompirja, riža in makaronov, ki so jo kuhali na dvorišču v velikem vojaškem kotlu. Ker sem bil lačen, nisem hrane nikoli odklonil. Porcijo mineštre sem pospravil tako hitro, da so se mi vojaki od srca smejali. O tem, da so vojaki tujci, ki so našo domovino nasilno zasedli, nisem nikoli razmišljal. Giovannija sem skoro vzljubil, saj je bil vedno dober z menoj.

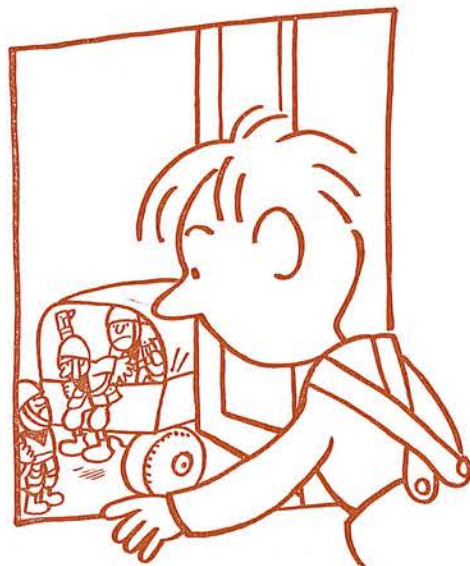
Nekega majskega jutra sem se zbudil zgodaj, že s prvimi sončnimi žarkmi. Stopil sem k oknu in začuden ostrmel...

Ulica je bila polna vojaških kamionov in vojakov, ki so hodili sem in tja. Od mojih znancev z dvorišča

so se razlikovali samo po tem, da so nosili črne srajce.

Kaj se dogaja zunaj, nisem mogel doumeti. Skozi okno sem vrvež pred hišo z zanimanjem opazoval.

Nenadoma sem zaslišal strele, več strelav hkrati. Streljanje je moralo biti čisto blizu, nekje za mestnim pokopališčem. Odprl sem okno in poslušal. Tedaj me pe mati potegnila stran in njen obraz je bil ves prepaden.

»Kaj je, mama,« sem jo vprašal.
 »Ne vem,« je dejala, »toda nič dobrega ti strela ne pomenijo...«.
 Čez kako uro so črnosrajčniki odšli. Ljudje so začeli odhajati na de-

lo in kot blisk se je razširila novica: fašisti so streljali talce, prve talce, ubili so deset mladih fantov...

Prijazna misel, ki sem jo čutil di Giovannija in njegovih tovarišev, je izginila kot rosa v jutranjem soncu. V srcu sem začutil nekaj sovraštvu podobnega.

Ob enajstih sem moral v šolo. Stekel sem po stopnicah in se pri vhodnih vratih skoro zaletel v Giovannija. Smeh, ki je vedno ožarjal njegov obraz, je izginil, gledal je resno in mi nekaj govoril. Sprva ga nisem hotel poslušati, čeprav je besede izgovarjal počasi in razločno, da bi ga razumel.

Ludovika Kalan

MAMICA ZLATA

Kdo me na svetu najrajši ima?
 Skrbno me spremlja, me hrani, varuje,
 vse, kar želim si, z veseljem mi da —
 mamica zlata.

Zjutraj me boža, s poljubom zbudi,
 z nežnim smehljajem zvečer me uspava,
 zame prečula je mnoge noči
 mamica zlata.

Danes poklonim najlepši ji cvet
 s toplim voščilom in željo iskreno,
 da bi živela veliko še let —
 mamica zlata.

Giovanni je za hip prenehal govoriti, najbrž je na mojem obrazu videl, kako me je prizadelo streljanje talcev. Ko je nadaljeval, je bil njegov glas žalosten: »Jaz nisem kriv, fant, da se take stvari dogajajo. Ko boš odrasel, boš morda razumel...«.

Opazil sem, da ima solzne oči. Zakaj, le zakaj, me je prešinilo, saj je tudi on Italijan, mu je hudo za ubitimi fanti?

Vsega me je zmedel, namesto sovraštva sem v sebi začutil neizmerno začudenje. V zadregi sem nekaj izjecljal, da se mi mudi...

Giovanni se mi je nasmehnil, jaz pa sem odšel proti šoli.

Ilustr.: Jelka Reichman

LASTOVKE SE BODO VRNILE

Poslavljala se je zima.

Zvončki so pobelili travnike, trobentice pozlatile bregove, popje se je napejalo, ljudje so se ogrevali na soncu. Vsa narava se je pripravljala na veličasten sprejem nove pomladi.

Učenci so prinašali v šolo šopke cvetic, nekdo je prinesel prvo piščalko.

Vneto so spremljali vse spremem-

be v naravi. Nič ni ušlo njihovim očem. O vsem so poročali v šoli.

S posebnim veseljem so pričakovali vrnitve lastovk.

Šteli so tedne in dneve in sedemnajsti april je veljal v kraju za zadnji rok.

Bližal se je ta dan, a lastovic še ni bilo. Kje, zakaj so zaostale?, smo ugibali.

Nekega dne pa ...

Bilo je pri matematiki. Vedno vesela ura, skoro zabavna. Ta dan pa jih ni pritegovala. Neprestano so gledali proti oknu. Ozrla sem se še jaz. Prav tedaj je kot puščica švignila mimo toliko pričakovana lastovička.

Za matematiko ni bilo več posluha.

Sedla sem mednje. Srečne oči so izražale veselje, da se bomo pogovarjali o lastovkah.

»Kako pa lastovke vedo, da je pri nas spet pomlad?« sem jih pobarala.

»Zdelo se jim je, da so že dovolj dolgo bile v Afriki,« je odgovoril prvi.

»Ali pa so poslale nekatere naprej pogledat,« je menila neka deklica.

Učenci so dvigali roke še in še in izražali svoja mnenja.

Mirko, debelušen dečko v zadnji klopi, se je nekam prezirljivo posmihal njihovim ugibanjem. Čakal je, da ne bo nihče več dvignil roke. Tedaj se je javil on.

Vstal je. Sila modro se je držal. Odprl je usta, a beseda mu je zastala.

Vzpodbujala sem ga in mu ponovno postavila vprašanje: »No, povej, kako si ti zamišljaš, da lastovke vedo, kdaj se je v njih domovino vrnila pomlad?«

Pogum se mu je povrnil. Samozavestno je izprožil: »Saj je to v praksi napisano!«

Prisrčen smeh se je razlegel po razredu.

Valentin Polanšek

Ilustr.: Bine Rogelj

POZOR NA CESTI

Pazi na levo,
pazi na desno,
na cesti je vse
previdno in resno.

Zato se na cesti
nikdar ne igramo,
tako bomo zdravi
spet videli mamo!

Žoga je okrogla

Sonce je bilo že visoko a Mišjakov Julček se je še podil z lepo pisano žogo po domačem dvorišču. Podaril mu jo je stric Jule, ki se je kaj rad postavil, da je bil njega dni imeniten nogometaš. Če pa ga je Julček povpraševal, kje je njegovo moštvo zmagovalo, je le nekaj zamrmral. Julčku pa ni in ni šlo v glavo, kje bi se le bil stric Jule podil za nogometno žogo, če pa je, kot je slišal doma, vso svojo mladost prebil na kmetiji v dolini. Stric je bil videti tršat, skoro suhljat in njegova hoja je bila vedno malce okorna in prav nič gibčen ni bil videti. O vsem tem je Mišjakov Julček razmišljal le kratek čas. Zakaj bi si le belil glavo. Imel je žogo in z njo se je s psom podil po dvorišču.

Tistega sončnega dopoldne je na ograji sedel sosedov Rokec in zažet opazoval Julčkovo poigravanje z žogo. Tako lepe žoge res še ni videl. Kaj bi se le pes podil za žogo, saj je vendarle ne zna brcati, je sodil Rokec in poklical Julčka. Brž sta bila dogovorjena. Preselila sta se na sosedovo dvorišče in že je pisana žoga veselo poskakovala zdaj

sem zdaj tja. Kdaj pa kdaj je prav grozeče poletela mimo kuhinjskega okna.

Sosed je nekaj časa prav namrščen stal na hišnem pragu in, ko ga je žoga skoro oplazila po obrazu, je požugal Mišjakovemu Julčku in zavpil:

»Hej, nepridiprava, vse šipe mi bosta razbila na oknih! Pojdita se podit na travnik za hišo.« Sosed že tako in tako ni bil kaj preveč prijazen možak. Kaj rad je zdaj tega, zdaj onega vaškega paglavca, kot je imel navado reči otrokom, potegnili za ušesa. In njegove močne roke niso bile prav nič nežne.

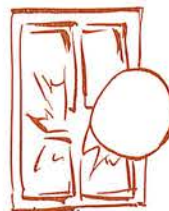
Julček je bolščal v njega. Dozdevalo se mu je, da so ga zaskalela ušesa. Ko se je sosed odpravil v hišo, je skomignil z rameni in dejal Rokcu: »Ti, še brcnem jo, pa jo ujem. Potem pojdeva na travnik.« Zalletel se je in brcnil žogo, tako kot je menda njega dni znal njegov stric, in že je kot blisk skočil Rokec, da bi jo ujel. Le malce prekratek je bil in že je zažvenketalo kuhinjsko okno. Julček je izbuljil oči in otrpnil. Žoga

se je odbila in priletela nazaj. Mišjakov Julček pa je videl le še dolge sosedove roke, ki so Rokca neusmiljeno vlekli v hišo, kjer ga je čakala leskovka. Rdečica je butnila Julčku v obraz. Do dna srca se mu je Rokec zasmilil. Opogumil se je. »Sosed, Rokec ni prav nič kriv, jaz sem jo brcnil. Povrnili bom škodo, sosed!« Razkačeni sosed pa ga ni prav nič poslušal. Z leskovko v rokah se je zapodil za Julčkom, ki je urno kot mačka preplezal ograjo. Le domačemu psu se je imel Julček zahvaliti, da ni okusil leskovke kot njegov prijatelj Rokec.

Nekaj dni je minilo, prijatelja Rokca pa še vedno ni videl. »Tak, tako, sedaj se ne bo več smel družiti z menoj,« si je dejal Julček. »Pa še tako je bil tepen zavoljo mene. Nak, že posvetim sosedu!« Vzel je svoj hranilnik, stopil k stricu v sobo, stresel kovance na mizo in dejal: »Stric, to je za razbito šipo in za Rokca, nesite no tja, ali boste?« Dobrodušni stric ga je le pogledal, prikimal, se rahlo nasmehnil in dejal: »Bom, bom! Ti pa soseda pusti pri miru. Kar hitro vzkipi, potlej ima pa brž šibo v rokah.«

»Nak, ne bom ga ne,« si je dejal Julček. In ne bil bi Mišjakov Julček, če se mu ne bi kaj kmalu posvetilo. Zvečer se je spravil na senik. Ko se je noč že skoro prevesila v prve jutranje ure, je Julček vzel že pripravljene zvonce, ki so jih sicer obešali živini, ko so jo vodili na gorsko pašo, in z njimi prav tiho smuknil v sosedov hlev. Krave so že stale, prežvekovale in ga dobrodušno gledale. Hitel je od ene do druge in že so imele vse na repih obešene zvonce. Julčku se je obraz razlezel v nasmeh. Odprl je še škatlo s sajami in jih razsul pred hlevskim pragom. Vsako kravo je tlesknil z roko,

da so se vznemirile, sam pa je brž smuknil na varno. Že se je pričel v hlevu pravcati direndaj. Krave so divje otepale z repi, zvonci pa so na vso moč cingljali in pozvanjali. Temu so se pridružile še kokoši, ki so pričele prestrašeno vreščati in se sem ter tja poditi po hlevu, kot ponorele. Zajci so z nogami butali ob tla. Julček pa je v svojem skrivališču zadržal dih. Vrata so se s tre-

skom odprla, v hlev je planil zbegani sosed, spodrsnil, se pobral in dimnikarju podoben buljil v otepaajoče kravje repe ob oglušujočem ropotanju kravjih zvoncev. Ni vedel, ali ima privide, ali pa se vse resnično dogaja pred njim. No, kako se je zadeva končala, bi lahko le ugibali. Julček je molčal kot grob, z Rokcem in psom pa so se vnovič podili za lepo pisano žogo po travniku, v zadovoljstvo soseda in Mišjakovega dobrosrčnega strica.

Butalska modrost

Butalci so že od davnih časov uživali veliko spoštovanje zaradi svoje brihtnosti. K temu spoštovanju je pripomogel možakar, ki se je odpravil iz Butal na semenj v bližnje mesto, kjer bo prodal nekaj hlebcev sira. Komaj je došel vrh sedla, kjer se je odprla dolina proti mestu, nasloni vrečo na skalo. A glej ga šmenta, hlebec sira pade iz vreče in preden ga je možakar utegnil pobrati, se je zakotalil po bregu proti mestu. V nekaj minutah je izginil izpred oči.

»Dobro, dobro, hlebec moj,« se je namuznil možakar iz Butal. »Sam od sebe je našel pot na semenj. Če je tako, pošljem za njim še druge hlebce sira.« In tako je drugega za drugim zakotalil doli po bregu.

»Ne pozabite me počakat na semenju,« jim še zakliče, ko so veselo skakljali doli po bregu. Vesel, da mu ni treba nositi, jim je tudi sam sledil proti mestu.

Toda ko je prispel v mesto na semenj, hlebci sira še niso bili prispeli. Prispeli niso niti do večera, ko so semenj zaprli. Možakar se tedaj zateče k svojim prijateljem in jih vpraša, če so morda videli njegove hlebce sira na semenju.

»In kako naj bi bili prišli hlebci na semenj?« ga vprašajo.

»Sami od sebe, za vraga,« jim odgovori možakar iz Butal. »Za pot so vedeli bolje od mene.«

Potem se potrka s prstom po čelu: »Sem pa res bedak. Zdaj razumem, kaj se je s hlebci zgodilo. Tekli so tako hitro, da se niso utegnili ustaviti na semenju, pač pa so tekli kar naprej. Gotovo jih bom našel v bližnjem mestu.

Zato je možakar iz Butal zajezdil konja in odjezdil proti bližnjemu mestu, kjer bo našel hlebce sira. In ker se še ni vrnil, jih verjetno še vedno išče.

2. »MAJENCA« V DOLINI - »Majenco« prirejajo vsako leto prvo nedeljo v maju na vaškem trgu. Za to priložnost se vaški fantje in dekleta sestanejo nekaj tednov poprej, da zberejo fantovskega župana, »parterje« in »parterce«. Tem poverijo nalogo, da organizirajo vse, kar je potrebno za uspeh vaškega praznika. Na sliki: vaški trg.

4. »MAJENCA« V DOLINI - Posekano češnje prinesejo fantje zmagoslavno v vas. Na trgu jih pričakajo vaščanji in tudi radovedneži iz mesta in okolice. Tu se začenja pripravlanje »maja«. Ob svetlobi žarometov »cepijo« »lenten« s posekano češnjo. »Lentena« je visoka otesana smreka. Na sliki: pritrditev češnje k »lenten«.

6. »MAJENCA« V DOLINI - Čim je češnja okinčana, okrasijo tik pod češnjo tudi »lenten« z vencji. Okoli četrte ure zjutraj je »maj« nared in ga dvignejo. Na sliki: venčanje »lentene«.

8. »MAJENCA« V DOLINI - V ponedeljek se ples nadaljuje. V torek zvečer »parterji« in »parterce« prikorakajo na trg s pesmijo »Na gorici, na placu tri rožce cveto«. Potem se strnejo okoli »maja« in nadaljujejo s petjem. Kasneje poredajo »maj« v veliko veselje otrok, ki hitijo pobiral dobrote. Na sliki: petje pod »majem«.

1. »MAJENCA« V DOLINI - Doličani so ponosni na svojo preteklost in na stare vaške običaje. Zato so kmalu po drugi svetovni vojni obnovili »majenco« s plesom pod »majem«. Na sliki: vas Dolina.

3. »MAJENCA« V DOLINI - V soboto pozno zvečer grede fantje opremljeni s sekirami skrivaj posekat košato, cvetočo češnjo, ki so jo že nekaj dni poprej vzeli na piko. Gospodarju češnje kasneje povrnejo povzročeno škodo. Na sliki: fantje naložijo ponoči posekano češnjo na tovarnjak.

5. »MAJENCA« V DOLINI - Sedaj je treba »maj« okrasiti. Fantje in dekleta za to priložnost nakupijo nekaj stotov pomaranč in limonov. Dekleta spečejo tudi kolače. Vso to dobroto, in poleg tega še raznobarvne zastavice in žarnice, začno vezati na češnjeve cvetoče veje. Na sliki: krašenje češnje ponoči.

7. »MAJENCA« V DOLINI - Čim pritrdijo »maj«, se fantje zberejo okoli njega in zapojejo narodno pesem »Eno drevce mi je zrastle«. V nedeljo popoldne se »parterji« in »parterce« zberejo na kraju vasi v belih srajcah s pripetimi rdečimi nageljčki. Strumno prikorakajo na plesišče ob spremljavi godbe. Nato se prične kulturni spored in ples pod »majem«. Na sliki: postavitve »maja«.

4. SADNO DREVJE
PRI NAS - Mandlje-
vi plodovi - mandlji.

3. SADNO DREVJE
PRI NAS - Mandlje-
va veja v cvetju.

2. SADNO DREVJE
PRI NAS - Mandlje-
vo deblo.

1. SADNO DREVJE
PRI NAS - Mandlje-
vec s krošnjo.

8. SADNO DREVJE
PRI NAS - Bresko-
vi plodovi - bres-
skve.

7. SADNO DREVJE
PRI NAS - Bresko-
va veja v cvetju.

6. SADNO DREVJE
PRI NAS - Bresko-
vo deblo.

5. SADNO DREVJE
PRI NAS - Breskev
s krošnjo.

12. SADNO DREVJE
PRI NAS - Mareli-
čni plodovi - mare-
lice.

11. SADNO DREVJE
PRI NAS - Mareli-
čne cvetoče veje.

10. SADNO DREVJE
PRI NAS - Mareli-
čno deblo.

9. SADNO DREVJE
PRI NAS - Marelica
s krošnjo.

16. SADNO DREVJE
PRI NAS - Češnjevi
plodovi - češnje.

15. SADNO DREVJE
PRI NAS - Češnje-
va cvetoča veja.

14. SADNO DREVJE
PRI NAS - Češnje-
vo deblo.

13. SADNO DREVJE
PRI NAS - Češnja s
krošnjo.

Zanimivosti

VESOLJSKA LADJA »ENTERPRISE« — Ameriška ustanova za vesoljske polete je predstavila javnosti novo vrsto vesoljskega plovila za večkratno uporabo, ki ga je imenovala »Enterprise«. Novo vesoljsko vozilo bodo kot doslej izstreljevali s klasične izstrelitvene ploščadi. Ko bo poletelo v tir okoli Zemlje, bo v krožnico postavljajo nove satelite. Na Zemljo se bo vračalo kot nekakšno jadralno letalo. Zato ima tole vesoljsko vozilo tudi velika krila in rep, ki služijo za manevriranje v gostejših plasteh zemeljskega ozračja. Nova vesoljska ladja predstavlja velik tehnični korak naprej, saj jo bo mogoče uporabljati večkrat, najmanj stokrat. Tako bodo omogočili skoraj tedenske polete v vesoljski prostor.

KAMEN - DENAR — Na nekem pacifiškem otoku uporabljajo domačini kamenje namesto denarja, kakršnega poznamo mi. Največji denar, kot ga vidite na sliki, je presneto težak. Ponavadi prirejajo posebne obrede, ko je treba kaj izplačevati. Ta denar-kamen pa prenesejo tako, da skozi luknjo v sredini vtaknejo debel kol. Nositi pa ga mora več nosačev.

ZIMA V AFRIK? — Ne, nič takega, zima je pri nas v Evropi, kjer se še vedno trdovratno pojavlja, čeprav smo že skoraj v maju. Levi, ki jih vidite na sliki, pa so v nekem živalskem vrtu na Nizozemskem in jim sneg prav nič ne prija. Če bi le mogli, bi se takoj vrnili v svojo toplo Afriko, pa kaj ko tega ne morejo, ker jim skok v prostost preprečujejo močne jeklene palice velike kletke.

NAMESTO PSA - KROKODIL — Mala Olivia Taylor ima nenavadnega prijatelja - krokodila. Ne vem, kako bi bilo pri vas doma, če bi namesto mačke ali psa imeli tako zver. Olivia pa pravi, da je njen Susie zelo krotka žival in da sploh ni nevaren. No, ji kar verjamemo, vendar se bomo držali daleč in naj Olivia sama vodi svojega nenavadnega prijatelja, ki jo začne kar za sabo vleči, če zavoha vodo.

PRVA ČEBELICA

Zgodnja pomlad. Tu pa tam so še ležale posamezne snežne krpe. Nežno zelena trava je boječe poganjala po travnikih. Zrak je bil še oster in mrzel, čeprav se je sonce trudilo, da bi ogrelo vlažno in ponekod še zamrznjeno zemljo. Nebo je bilo brez oblačkov svetlo sinje in čisto. Iz gozda je vel z vlago nasičen hlad.

V notranjosti starega hrasta so imele čebelice svoj dom. Bilo jih je nešteto in tudi one so čutile dih nove pomladi. Prebujale so se in iz panja se je čulo rahlo brenčanje.

Iz vhoda je prilezla prva čbelica in obstala skoraj omamljena od velike svetlobe, a le za trenutek. Vsa srečna je razprla krilca in zletela v dolino, kamor jo je vabilo s svojim nežnim vonjem »zlato drevo«. Bila je vrba. Samo nekatere njenih mačic so bile razcvetene, a bile so težko obložene s pelodom, da je vsak dih vetra raztresel zlatorumenomoko in obdal drevo z mehkim vonjem.

Čbelica se je vrgla na večje mačice, da se je iz njih razpršilo na tisoče drobcenih praškov. Na zadnjih nogicah je imela male koške, ki so bili zavarovani s pokrovko iz las in tako pritrjeni, da je lahko dala vanje veliko hrane, ne da bi motilo ravnotežja pri letenju. V te koške je tlačila blesteča zrnca peloda s tako vihravo naglico, da ji ne bi nobeno človeško oko ne moglo slediti. Pohlepno je letala od ene mačice na drugo, vendar ni nobene do kraja izpraznila.

Bila je to prva čbelica, ki je obi-

skala to drevo — prva, ki je odkrila neizmerno obilico »čebeljega kruhka«. Toda to je bilo le znanilo prihodnje velike žetve, ki bo zagotovila življenje še nerojenim tisočcem.

Kmalu je čbelica vzletela nazaj v hrastov gozd, k staremu drevesu v gnezdo svoje mnogoštevilne družine. Švignila je mimo straž pri vohu in odbrenčala v notranjost. Hitela je po hrapavem rovu in se v hipu obesila na viseče satovje, kjer je s trzajočimi gibi praznila koške in polnila celice s pelodom. Njeni bliskoviti gibi, brenčanje in hitro vihtenje kril je pršilo rumeni prah in prijeten vonj. S tem je privabila trumo že zaposlenih čbelic. — Jim je prva čbelica z brenčanjem in s svojim obnašanjem, podobnim plesu, povedala, kje je bila in kaj je našla? — Morda!

Kot na povelje so vse planile k izhodu, razpele krila in poletele naravnost v dolino k »zlatemu drevesu« po »čebelji kruhek«.

JURE

Kje je tisti Miškov Jure, ki že zjutraj pase kure in jih pase do večera naokoli krog jezera?

Čez nebo gre prvi krajec, Jure se naspi kot zajec. Ko pozajtrkuje kašo, s kurami gre spet na pašo.

Zapojmo veselo

MAKS ŽVIŽGAČ

Mi se igramo

Veselo

Aleksander Vodopivec

Mi se i - gra - mo, mi se i - gra - mo! Pa ka - ko? Pa ka - ko? Pa ta - ko, neza -
 - sli - ša - no le - po! Mi se i - gra - mo, mi se i - gra - mo! In le ta, in le ta,
 ki se igra, ta naš svet razumel bo. A kdor le mulo pa - se, hud na svet in na - se, po -
 - žvižgam se nanj, po - žvižgam se nanj, ta - ko - le, glej - te!

Slike iz narave

Miro Presl

Nočno življenje živali

Le malokdo ve, da skoraj dve tretjini živali zaživi šele ponoči. Daljši sprehod po gozdu v topli poletni noči, nam bo razodel mnoge tajne nočnega življenja raznih živali, ki jih sicer čez dan nikoli ne vidimo. Gozd je v takih nočeh ves živ: tajinstveno letijo nočni metulji vseh vrst, komarji, mušice, mimo tebe neslišno prileti netopir, ki se oglašča s svojim visokim, tenko cvilečim glasom in se v drznem letu spuščča na leteče žuželke, čeprav sta mu vid in voh slabo razvita. Na nočnem lovu netopirju pomaga le izvrsten tip v kožnatem organu v uhljih in na nosu. Le s pomočjo tega čuta netopir lovi svoje žrtve in ne uide ču nobena mušica.

Leteča veverica se prav dobro znajde ponoči. Ima zelo občutljiv vid. Točno oceni razdaljo med vejami, po katerih poskakuje.

Iz bližnje mlake se pozno zvečer oglasijo žabe. Kadar stari samci prično s svojo melodijo, potegne za njimi ves žabji zbor. Biti moraš zelo miren in tih, če hočeš slišati lajanje zvitorpke, prebrisane lisice, ki vohlja okrog naselij in išče kaj za pod zob. Tam z visoke borove veje se oglašča čuk s svojim otožnim «čuuuk, čuuuk», od daleč pa mu odgovarja sova, ki se mu v svojem krohotanju posmehuje.

Čudovito je nočno življenje v gozdu. Živali se v objemu noči razživijo. Sproščene so, ker jih nihče ne nadleguje, zato se naravno vedejo. Vse te živali, ki se razživijo ponoči in tudi ponoči iščejo hrano, imenujemo ponočnjake, z razliko od podnevnikov in somračnikov.

Iz nerazumljivih vzrokov se v naravi več stvari pripeti ponoči kakor podnevi. V te-

mi se mnogi sesalci, ptiči in kače premikajo po nagonu in celo selijo, kar prese- neča same prirodoslovce, ki si takih pojavov ne morejo točno razložiti. Oči ponočnih živali so za sončno svetlobo tako občutljive, da podnevi popolnoma oslepijo. Popolnoma pa jim zadošča svetloba zvezd in lune za nočni lov. Sove na primer love miši v popolni temi. Neka tropska žaba le ponoči pleza na suhe vejice blizu mlak in nanje, prav nad vodo, leže svoja jajčeca — mrest. Ko se paglavci izležejo, poskačejo v vodo, ne da bi eden sam zgrešil cilja, in to vse ponoči. Plazilci najdejo pravo smer s pomočjo vonja, kače pa si pomagajo s svojim občutljivim, razcep- ljenim jezikom. Nočne živali ponoči ne iščejo samo hrane, ampak se tudi igrajo.

Navade nočnih živali — ponočnjakov lahko opazujemo v posebnih živalskih vrto- vih, ki so prav zaradi tega vsak večer pol- ni obiskovalcev in ljubiteljev živalskega sve-

ta. Mnogo pa je tudi takih ljubiteljev živali, ki se ponoči potrudijo v naravo, da opa- zujejo ponočnjake v njihovem naravnem okolju in ne v kletkah živalskih vrtov.

Poskusimo tudi mi

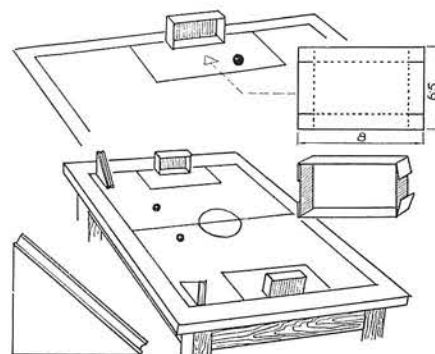
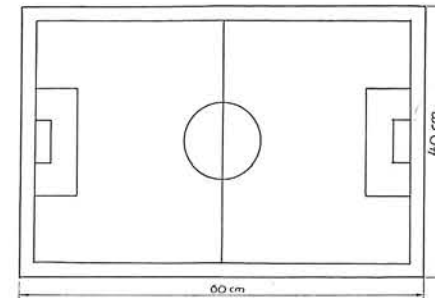
NAMIZNI NOGOMET

Kaj ko bi si doma izdelali nogometno igrišče? Prav gotovo boste z malo truda imeli dosti veselja in zabave, predvsem v deževnih dneh, ko je igra v naravi nemo- goča.

Za namizni nogomet potrebujete kos le- penke, na katero boste narisali nogometno polje, kot kaže slika. Tudi vratca lahko iz- delate iz lepenke, tako, da jo razrežete in upognete, kot je razvidno na sliki. Lahko pa uporabite notranji del škatljice za vžiga- lice. Potreben je še kos debelejše deske, iz katere izrežete trikotnik v višini 5 in v dolžini 6 centimetrov. Na daljši stranici tri- kotnika pa je treba še izdolbsti žleb. Z igro imate sedaj vse pripravljeno.

Kako pa bomo igrali? V tem nogometu se bosta spoprijela dva igralca ali dve skupini. Vsak igralec oziroma skupina mora imeti po 11 frnikul ali kroglic. Barva kroglic mora biti različna. Če ima ena skupina rumene, mora imeti druga skupina rdeče, ali zelene, ali plave kroglice. V sre- dino igrišča postavite malo večjo kroglico, ki bo imela različno barvo od kroglic na- stopajočih igralcev. Ta kroglica je pravza- prav nogometna žoga. Igralci igrajo izme- nično tako, da spuščajo kroglico po žlebu trikotnika, ki ga lahko premeščajo in usme- rjajo po potrebi. Treba je zadeti kroglico v sredini igrišča in jo zbiti v nasprotnikov

gol. Če ta kroglica, ki predstavlja nogomet- no žogo, ne zadene gola in ostane v pol- ju, jo cilja naslednji igralec. Zmaga tisti, ki je v določenem času, za katerega se je treba zmeniti na začetku igre, dosegel največ golov.

Šport

Ivan Furlanič - Mario Šušteršič

Gibanje na odprtem

Spomladi, ko se daljšajo dnevi in posije toplo sonce, je za vse, najbolj pa za najmlajše, izredno zdravo, da se na odprtem igrajo, tečejo, skačejo, ali kot se temu strokovno reče, postanejo aktivni. Narava se spomladi prebuja in isto velja za človeka, saj je spomladi poln energije in živahnosti, tako da je tedaj najbolj razveseljiv pogled na šolska igrišča, kjer je vse živo. V odmorih bi lahko naštel na prstih ene same roke tiste, ki stojijo v kakem kotu, ali še slabše, sedijo. Vsi skačejo, vsi se igrajo, tečejo in se lovijo in se kar sproti zmišljujejo razvedrilne igre. To je najboljši dokaz, da so otroci po dolgih urah sedenja v razredih dobesedno lačni in željni gibanja na prostem.

Prednosti odprtih prostorov res ni potrebno posebej poudarjati, ker sta sprememba okolja in svež zrak dva izredno važna činitelja za vsako telesno aktivnost. To bi morali upoštevati tudi naši učitelji in učiteljice ter izkoristiti vse dane možnosti odprtega prostora in seveda vsako uro

lepega vremena. Sedaj, ko se je pričel čas vadbe na prostem, ne gre samo za možnost krepitev mišic in pridobivanja gibalnega znanja, temveč za izredno važno telesno utrjevanje. Vaje na prostem pomenijo tudi sončno in zračno kopel, ki je kot taka izredno učinkovito sredstvo v boju proti mehkužnosti. Če bodo otroci dobro utrjeni, bo prav gotovo veliko manj prehladov, glavobolov, nagle utrujenosti, grip in potemtakem manjša odsotnost pri pouku in ne nazadnje tudi boljši šolski uspeh.

Nekateri napredni strokovnjaki šolske telesne vzgoje zagovarjajo tezo, da bi bilo treba vedno vaditi na odprtem, ne glede na vremenske razmere. Vse to pa bi pomenilo korak naprej za dosegajočih delovnih navad in seveda dobrega zdravja in ne mehkužnosti, ki je dandanes tako udomačena pri vseh, ne samo pri najmlajših. Raznih aktivnosti v naravi ne bomo posebej naštevali, ker smo svojčas že pisali, da je narava prav gotovo najboljša telovadnica z neverjetno in neizčrpno izbiro.

Ali veš, da...

Miro Presl

...slon zelo trpi zaradi mraza, ker nima podkožne masti?

...so devet dni stare mucke še gluhe?

...je led iz morske vode neslan?

...je največji sesalec na svetu modri kit?

...je na stadionu v Pragi prostora za 240 tisoč gledalcev?

Vojan Tihomir Arhar

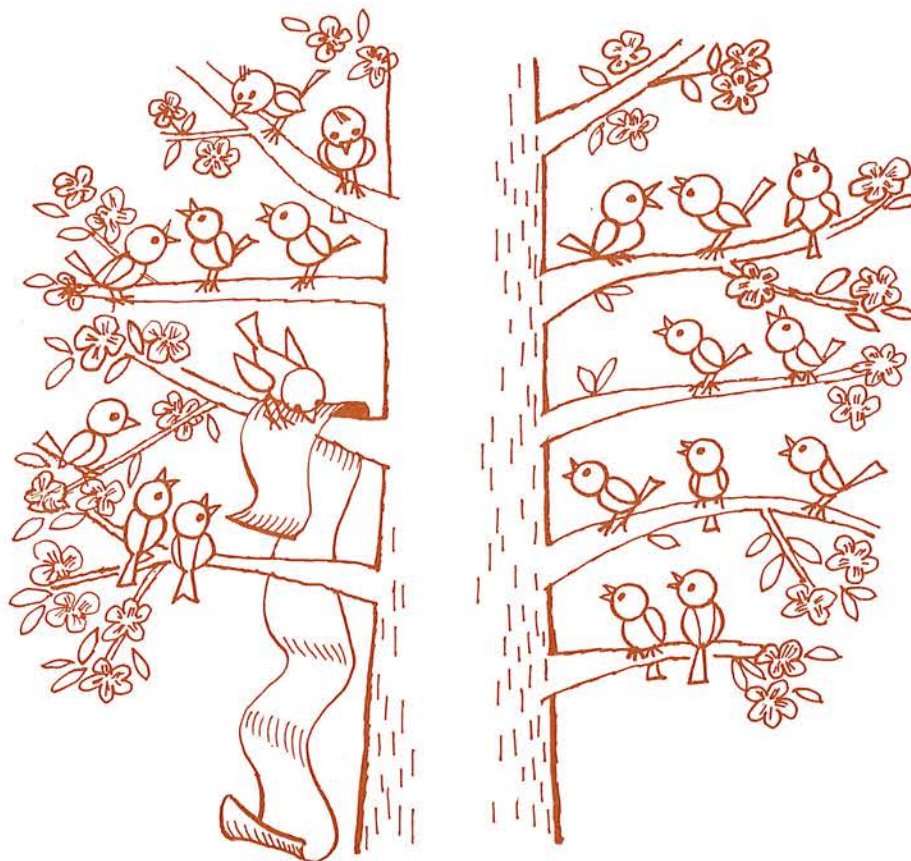
Ilustr.: Marjanca Jemec-Božič

ZAPISNIK

Vrtni ptički so se zbrali
zjutraj na cvetoči veji,
čivkali in ščebetali.
Manjkal je le kos na seji.

Dnevni red ni bil obsežen:
spomladanska praznovanja,
maček, kar se da nadležen,
svatbe, nova stanovanja.

Vravec je zapisnik pisal
dolga mendà poldrugi meter.
Z vodo dež je črke zbrisal,
prazen list odnesel veter.

LESENA SABLJA

Naš sosed, upokojeni poštar, je bil velik dobrodušnež. Svojih otrok ni imel in najbrž nas je tudi zato klical k sebi, se pogovarjal z nami in nam mnogokrat kaj dal: leseno letalo, ki ga je sam napravil, stare znamke, knjigo s slikami, frnikule in ne vem kaj še vse.

Meni je nekoč dal celo leseno sabljo, s katero sem se potem ponošal pred otroki.

Igrali smo se vojake. Ves popoldan smo se podili okoli hiše, kričali, se skrivali za drevesi, plezali nanje, drug drugega napadali in se zopet umikali.

Ko smo vsi zadihani počivali — bitka seveda še ni bila končana — je prišel med nas upokojeni poštar. V rokah je imel leseno sabljo, okovano s svetlimi žebli. Zagledali smo se vanjo in vsakdo si jo je želel imeti. Komu jo bo dal? Navadno je darove med nas enakomerno porazdelil, tako da smo počasi vsi prišli na vrsto. Tokrat pa — začuda — nas je vprašal:

»Otroci, kdo med vami je najpogumnejši?«

»Jaz sem, jaz...« smo kričali vsi vprek.

»Najpogumnejši bo dobil tole sabljo...« je dejal.

Kako naj mu pogum dokažemo, naj se stepemo, smo se spogledali.

Tedaj pa je poštar dejal:

»Sabljo dobi tisti, ki si upa za deset minut v mojo klet.«

Poštar je imel klet brez oken, če si zaprl vrata je bila v njej popolna tema.

Večji med nami so hoteli kar vsi

v klet, najmlajši pa smo se obotavljali. In prav mene med njimi je izbral stari dobrodušnež.

»Ali nočeš sablje, saj si junak.«

Želja po sablji je bila močnejša od strahu. Počasi sem odšel proti

klet, ki je bila pod stopnicami. Vrata za menoj so se zaprla in znašel sem se v popolni temi. Ničesar nisem razložil pred seboj. Nekje pred menoj je nekaj zaškrebalo. Mor-da je miška, sem pomislil. Nekaj časa je bilo vse tiho, nato je zaškrebalo znova, tik pred menoj. Pri srcu me je stisnilo in postalo me je strah. Stisnil sem se k steni in si zakril oči, čeprav je bila tema. Srce mi je močno bilo. Hotel sem zaklicati, naj odpro vrata, toda iz grla nisem spravil nobenega glasu...

Tedaj so se odprla vrata in svetloba mi je zaslepila oči. Skozi solze pa sem vseeno videl poštarjev nasmejani obraz.

»Kaj si jokal, mali? Saj ni bilo tako hudo. Tu imaš sabljo!«

Solze so se mi na mah posušile. Vzel sem sabljo, si jo opasal in se ozrl po tovariših. Njihovi pogledi so bili polni občudovanja.

»Pojdimo se igrat!« so zakričali kar naenkrat, »bitka še ni končana.«

»Le pojdite!« se nam je nasmejnil poštar.

Stekli smo, kolikor so nas nesle noge, in zopet je odmeval okoli hiše naš vrišč, spet smo se skrivali za drevesi, plezali nanje in se vojskovali.

Najbolj glasen med vsemi pa sem bil jaz, saj sem imel sabljo, novo sabljo, okovano s svetlimi žebli...

Šolarji pišejo

MUCA

Muca ima zelene oči. Rada pije mleko. Naša muca se rada igra. Muce so različnih barv. Muca ima tudi kremplje. Rada lovi miši. Dvakrat na leto ima mladiče. Ima štiri tace, rep in brke.

Darj Rizjak
2. r. SALEŽ

Muca je domača žival. Rada se igra. Njen kožuh ima lahko več barv: belo, črno, sivo, pegasto in celo rdečkasto. Rada lovi miške in ptičke. Na tačkah ima blazinice, da je miške ne slišijo. Muca ima velike kremplje. Brki ji služijo, da v temi ne zadene. Ima velike oči. Mačko je treba pravilno hraniti, da ne izgublja dlake.

Tamara Frančeškin
2. r. SALEŽ

PUST

Na pustno soboto smo šli gledat pustne vozove. Našemila sem se v Španko. Šli smo tudi v šolo. V šoli smo gledali filme, plesali in igrali tombolo.

Mi otroci iz Gropade smo naredili pusta. S pustom smo šli po vasi nabirat de-nar, pomaranče, jabolka, jajca in klobase.

Karmen Natural
1. r. GROPAD

BLIŽA SE POMLAD

Trobentice in vijolice nam oznanjajo pomlad. Šli smo na Repentabor, kjer je velik travnik. Šel sem nabirat vijolice, a sem našel same trobentice. To so prve cvetice, ki nam oznanjajo pomlad. Pomlad se začne 21. marca.

Spomladi trava zeleni, rožice cvete, metuljčki se rodijo. Vsa drevesa poganjajo popje. Če je že sedaj toliko veselja, koliko ga bo poleti! Cvetic je raznih vrst. Spomladi gnezdijo ptički in valijo jajčeca. Vračajo se lastovke. Čebele začenjajo nabirati cvetni prah. Prišlo je veselje!

Aleksander Panjek
2. r. ROJAN

NA SNEGU

Ko sem se zbudila, je bilo zunaj vse belo. Burja je močno pihala in raznašala snežinke. Po zajtrku sem z mamo šla na Prosek. Sunek burje nama je pokvaril dežnik. Popoldne sem se veselila na snegu. Smučala in sankala sem se s Tanjo in Damirjem. Ceste so bile vse zasnežene, zato se je pripetila marsikatera nezgoda. Tudi jaz sem med smučanjem padla, ker je bilo ledeno. Kmalu sem odnehala. Bila sem se, da si zlomim nogo ali roko.

Tudi Damir in Tanja sta odnehala in smo se poslovili.

Danja Danieli
5. r. PROSEK

LIKALNIK

Ko sem bila stara tri leta, sem zelo rada likala. Pri babici sem smela vedno likati vse robce. Nekega poletnega dne mi je babica spet dovolila likati. Pa je prišla moja sestra in tudi ona hotela likati, jaz pa ji nisem pustila. Tedaj babice ni bilo v kuhinji, ker bi naju prav gotovo okregala, ker sva se začeli pričkati in porivati, da je likalnik padel na tla in me zadel v nogo. Tako sem zavriskala, da so pritekli vsi domači. Na srečo likalnik ni bil razbeljen, a me je vendarle udaril in nekoliko opeknel. Od tistega dne nisem nikoli več prišla likalnika v roke.

Nives Štoka
5. r. PROSEK

PUSTNI POGREB

Bili smo v šoli, ko smo zaslišali godbo. Naglo smo pogledali skozi okno in na Kontovelu zagledali množico ljudi. Ljudje so šli proti Proseku mimo naše šole in skupina je nosila pusta. Hitro smo se odpravili in šli z učiteljico proti Mlaki. Tam se je že nabralo precej radovednežev, fantje pa so imeli top in streljali papirnate naboje. Nismo dolgo čakali in že je prispel pustni sprevod. Pustna vdova je strašno jokala in tulila, vsi drugi pa so se smejali. Pusta so položili v veliko kad in jo spustili na sredo mlake, kjer so pusta zažgali. Trije pustovi sorodniki so skočili v vodo in plavalji, vsi gledalci pa so se smejali. Zdelo se mi je, da so vsi neumni. Ko je pust gorel sredi mlake, je k meni prišla mama, s katero sem šel domov, ko se je zaključil pustni pogreb.

Aleks Nabergoj
5. r. PROSEK

NA PODSTREŠJU

Zjutraj sem naglo napisal domačo nalogo in stekel na dvorišče v upanju, da bom tam dobil prijatelje. Res so prišli Andrej, Livij in Valter. Hoteli smo se igrati, a se nismo zedinili, kaj naj igramo, zato smo se začeli prerekati. Posledica tega je bila, da so prijatelji odšli in sem spet ostal sam. A za malo časa, ker je prišel Sergij. Skupaj sva šla iskat Flavijo in se zmenili, da bomo šli na podstrešje stare hiše v sosesčini. Vzeli smo lestev in splezali na podstrešje. Tam smo si ogledali vse kote in se potem hoteli vrniti na dvorišče. Nismo pa si upali dol, ker je bilo previsoko, zato se je Flavija začela jokati. Pa je vendarle Flavijo uspelo priti na dvorišče, potem je šla Flavija in končno še

jaz. Zadovoljni smo bili, da nam ni bilo treba klicati na pomoč odraslih.

Po kosilu je k meni prišel Valter in pokazal sem mu, kje sem bil malo prej. Zanimalo ga je, da bi si tudi on ogledal podstrešje, zato sva splezala gor. Ko sva se hotela vrniti sva se spet prestrašila višine. Zbral sem pogum in se spustil, potem pa pomagal še Valterju.

David Nabergoj
5. r. PROSEK

NESREČA

Po zvonjenju smo se vsi postavili v vrsto, da zapustimo razred. Učiteljica nas ni spremljala, zato je moral Andrej skrbeti za red in obnašanje. V veži sva se z Davidom zakadila na dvorišče. Tedaj je neki deček iz prvega razreda podstavil Davidu nogo, da je padel. Padel je tudi oni deček, ker pa sem bil za njima, sem padel še jaz in se udaril. Vstal sem in zagledal Davida, ki je skakal kot zajec. Pokazal mi je luknjo v hlačah, ki jih je raztrgal, ko je padel. Na cesti sva se o tem razgovarjala, Marko pa nama je povedal, kako se je vse skupaj zgodilo, ker sama si nisva mogla razložiti, kako sva tako nerodno padla. Doma sem vse povedal mami in očetu. Rekla sta mi, da sem neroden.

Ivo Sedmak
5. r. PROSEK

BABIČNA SMRT

Mama me je zjutraj zbudila in mi povedala, da je ponoči umrla babica. Vsa sem bila pretresena in žalostna. Vstala sem, pospravila v svoji sobici in potem ves dan skrbela za bratca in sestrico, ker je mama odšla v Brišče na babičin dom. Lotila sem se tudi domače naloge a ves čas mislila na babico, ki sem jo imela tako rada. Ko je zvečer prišel očka z dela, sem mu povedala, da je babica umrla. Tudi on je bil žalosten. Zvečer sem šla zgodaj v posteljo in še vedno mislila na babico, ki bi čez dva meseca praznovala svoj 89. rojstni dan.

Romilda Daneu
5. r. PROSEK

NA BLEDU

Pred nekaj leti sem preživela teden dni na Bledu, kjer stanuje stric. Tedaj smo odpotovali že navsezgodaj in na cesti je bilo veliko prometa, ker je bila ravno turistična sezona. Na Bled smo prišli popoldne in šli v hotel, kjer smo imeli rezervirano sobo. Že prvi večer smo obiskali strica in ga potem večkrat obiskovali. Prvo noč na Bledu sem pozno zaspala, ker je bil na cesti velik ropot zaradi prometa. Navajena sem namreč na mirne noči, ker je tam, kjer stanujem, vse tiho.

Zdravko Omerza

Ilustr.: Robert Hlavaty

Mačka in ptiček

Ptiček je sedel na drevesu. Bil je zelo lačen. Na tleh je zagledal košček kruha. Najprej je pogledal okoli sebe, če je vse varno. Nato pa je zletel z drevesa in začel kljuvati kruh.

Tedaj se je od nekod priplazila stara, siva mačka. Že je hotela skočiti na ptička. Toda ta jo je pravčasno opazil in zletel nazaj na drevo. Mačka je bila slabe volje, ker ji je plen ušel. Legla je pod stopnice in zaspala.

Ko je to opazil ptiček, je zopet priletel h kruhu in ga kljuval.

V naslednjih dneh smo si ogledali okoli in šli tudi na daljše izlete. Šli smo tudi do slapa Savice. Tam sem bila prej že šestkrat, a sem si ga hotela ogledati še enkrat. Gorenjska je res čudovita.

Nives Štoka
5. r. PROSEK

DOPOLDAN V ŠOLI

Nekega dne smo v razredu dolgo čakali na učiteljico. Že smo se bali, da je zbolela. A ni se zgodilo nič hudega, ker je kmalu prišla, in bili smo vsi veseli. Predno smo začeli s poukom, nas je učiteljica grajala, ker smo po stopnicah kričali in klepetali v veži. V resnici se učiteljica ni prav nič jezila, ampak se je lepo z nami pogovorila in nam zabičala, da se lahko lepo vedemo. V takem pogovoru so ure naglo minevale in vsi smo bili zadovoljni.

Marko Comino
5. r. PROSEK

OZDRAVILA SEM PSA

Nekoč je k nam na dvorišče prišel lep, rjav pes. Bil je zelo suh, imel je žalosten pogled in bolno tace. Bilo je mrzlo zimsko vreme. Drugo jutro, ko sem se zbudila, je snežilo, pes pa je še vedno bil na dvorišču in ves trepetal od mraza. Stekla sem k njemu, ga pobožala in bil je ves vesel, da me je oblizal. Prinesla sem mu mleka in nekaj koščkov mesa. Potem sem

ga poklicala za hišo. Šla sem iskat alkohol, cunjico, obveze in deščico. Najprej sem cunjico omočila v alkoholu, mu namazala tačico, jo ovila v bombaž, položila deščico na bolno mesto in mu jo obvezala. Pes je poskusil hoditi in mu je uspelo, čeprav s težavo. Ves dan je imel nogo ovito, šele naslednji dan sem mu snela obvezo in narahlo naravnala tace. Razumela sem, da je bil le izpah. Pes je ozdravel.

Isti večer je prišel očetov znanec in povedal, da je pes njegov. Povedala sem mu, da je imel zvito tace in da sem ga obvezala. Zahvalil se mi je in mi daroval tiščo lir.

Alenka Starz
5. r. PROSEK

V DRUŽBI

Elenina mama nam je telefonirala in nas povabila na sprehod z njenimi znanci. Predno je mama odgovorila, je še vprašala očeta za pristanek. Oče je bil za to in odpravili smo se. Napotili smo se po Napoleonski cesti proti Opčinam. Bili smo skoraj na Opčinah, ko smo se obrnili in se začeli vračati proti Proseku. Po poti sva z Eleno hodila po gozdliču kraj ceste in nabirala žajbelj. Nabrala sva ga kar precej. Ko smo se vrnili na Prosek, je vsa družba prišla k nam na dom. Spravili smo se k mizi in mama je pripravila salamo, slanino in še drugo meso. Nekaj

časa potem sta Elenina mama in še neka druga gospa šli v gostilno kupit kalama-re. S seboj sta prinesli tudi domač kruh, da smo bili vsi veseli.

Saša Ban
5. r. PROSEK

NAŠ PRVI SPREHOD

Že pred časom nam je učiteljica obljubi-la, da bomo šli na sprehod, čim bo son-ce posijalo v našo učilnico. Nekega dne nas je zato Aleks opozoril na sonce in na učiteljčino obljubo. Takoj smo se oblekli in že smo stali v vrsti. Šli smo čez cesto in zavili mimo hiše sošolca Marija. Na sprehodu smo videli nekaj cvetočih mand-eljnov, kar nas je spomnilo, da se bliža pomlad. Bilo je lepo. Sprehod pa je trajal le malo časa, vendar nam je učiteljica ob-ljubila, da bomo kasneje šli na daljši sprehod. Čeprav smo bili zunaj le malo časa, smo bili vsi zelo veseli, saj smo se naužili malo čistega zraka.

Katja Verginella
5. r. PROSEK

V NEDELJO POPOLDNE

V nedeljo popoldne sem se z očkom, mamom, sestrom in babico odpravil k Efi. Šli smo po ozki stezi in prešli potem na reber, na staro tlakovano cesto, ki je stara nad dvesto let. Okoli sebe smo vi-deli mnogo zanimivega, nekoč obdelane pašnike in mlako. Babica je povedala, da se tista mlaka imenuje »Peč« in v njej se je ona pred davnimi leti s prijatelji kopala. Povedala je tudi, da so v njej rdeče, bele in črne ribe.

Nadaljevali smo pot in dospeli do Efe. Tam smo videli mnogo zanimivih reči. Efa nam je povedala, da že več kot dvajset let živi sama v gozdu pod vznožjem Volnika. Tam ima štiri koče, pet mačk, devet ovac, petnajst koz, tri pse in kokoši.

Domov grede smo v Repnici šli k gospe sem preživel nedeljski popoldan.

Milki, kjer smo ostali nekaj časa. Tako

Štefan Sardo
5. r. PROSEK

NA KANARSKIH OTOKIH

V spominu mi je najbolj ostalo dolgo potovanje z letalom na Kanarske otoke. Odpotovali smo z letališča Brnik in leteli šest ur s hitrostjo nad 900 kilometrov v višini deset tisoč metrov. Leteli smo nad Trstom, Benetkami, Genova, Nico, Marsei-llom, Barcelono in pristali v Malagi, kjer smo morali čakati približno eno uro. Odle-teli smo spet in kmalu nato prispeli na otok Tenerife. Na letališču nas je že čakal avtobus in nas odpeljal v mestoce Puer-to de la Cruz. Na Tenerife, ki spada h Kanarskim otokom, smo ostali teden dni. Obiskali smo mestoce v okolici, šli v ti-

pične restavracije in se peljali na 3718 metrov visok ognjenik Pico de Teide. Z vrha je bil prekrasen razgled na otoke.

Puerto de la Cruz je turistično mestoce na severni strani otoka. Tam se vrstijo mnogi hoteli polni turistov. Šli smo tudi na večerjo v restavracijo »La Gueva«, kjer je bil tudi program. Skupina španskih ci-ganov je plesala flamenco, trio iz Južne Amerike pa je lepo izvajal tipične južno-ameriške pesmi.

Najbolj sem bil vesel, ko smo se šli kopat v bazene ob morju. Kopalni smo se tudi v morju, a je tam kopanje bolj nevar-no zaradi visokih valov. Značilno za obale na otoku Tenerife je, da so mivka, ka-menje in skale črni kot premog. To za-radi tega, ker so tla vulkanskega izvora.

Ko smo leteli proti domu, je bilo še svetlo. Lepo sem videl afriško obalo, Gi-braltarsko ožino in južni del Španije. Na ljubljansko letališče smo prispeli pozno zve-čer. Tam nas je čakal očka.

Ivo Sedmak
5. r. PROSEK

PROSTO POPOLDNE

Že jutraj sem napisala domačo nalogo, da sem bila lahko popoldne prosta. Najo-go sem končala po kosilu in potem tele-fonirala prijateljici Nives, naj pride k meni domov, da se bova igrali. Odgovorila mi je, da bo prišla tedaj, ko bo njen oče šel odpret trgovino. Ob pol štirih sem jo šla čakati pred trgovino in skupaj sva šli na moj dom. Začela sva kotalkati. Kasneje je pri-šla učiteljica in me poučila, kako moram začeti z ročnim delom. Kmalu je učiteljica odšlo in za njo še prijateljica Nives. Ostala sem sama, zato sem se takoj lotila ple-tenja. Spletla sem petnajst vrstic, kot mi je pokazala učiteljica. Zvečer sem še gledala otroško oddajo na televiziji. Tako sem lepo preživela prosto popoldne.

Sabina Fabjan
5. r. PROSEK

MOJ JEŽEK

Nekoč, ko smo šli v Divačo k teti Ma-riči, smo na cesti zagledali ježka. Z nami sta bila tudi bratranca Darij in Radoš s starši. Stric Rudi je moral grabiti seno, mi otroci pa smo se igrali z ježkom in pa-zili, da nam ne zbeži. Zvečer sem ježka prinesla domov. Imeli smo ga v stari hiši. Mucka se ga je nekaj časa bala, potem pa se je privadila nanj, on pa nanjo. Kadar smo ježku dajali mleko, se je približala še mucka in sta skupaj srebala. Nekega dne smo dali ježku mleko, muci pa ribe. Ježek je pojedel mucine ribe, muca pa ježku mle-ko. Tako smo tudi ježku začeli dajati ribe. Kadar smo jutraj prihajali v hišo, je ježek

vedno ježno pihal proti nam. Bala sem se ga, zato je morala vedno mama z menoj. Letos pozimi je ježek izginil. Čeprav sem se ga bala, mi je bilo žal po njem.

Keti Regent
5. r. PROSEK

PREIZKUŠANJE SLUHA

Nekoč je po odmoru prišla v razred bol-ničarka in povedala, da nam bo preizkusila sluh. S seboj je imela precej velik aparat, na katerem je bilo več gumbov. Slušalke so bile z žico priključene na avdiometer. Prvi je bil na vrsti Marij. Dala mu je slu-šalke na ušesa in začela s poizkusi. Pred-no je začela, je vsem povedala, da mora-mo dvigniti desno roko, če bomo slišali šume v desnem ušesu in levo roko, če bo šumelo v levem ušesu. Tako so se učenci zvrstili drug za drugim. Končno sem prišla na vrsto tudi jaz. Bolničarka mi je položila slušalke na ušesa in začela poisku-šati moj sluh. Meni je bilo zelo všeč in ko je bolničarka odšla, sem učiteljici po-vedala, da bi se dala preizkušati vsak dan.

Simona Slokar
5. r. PROSEK

MOJ HOBBY

Moj hobby je zbirati razglednice in znamke. Imam mnogo razglednic iz Ju-goslavije, eno iz Corvare, eno iz Švice. Največ jih imam iz Izraela, Betlehema in Nazareta. Prinesla mi jih je babica Marija, ki je bila tam teden dni na izletu.

Mama se večkrat jezi, ker puščam raz-glednice povsod in jih moram potem po-vsod iskati, kadar jih rabim. Tako sem iz-gubila že več razglednic in znamk. Sprav-ljanje znamk mi vzame mnogo časa. Imam jih v velikem zelenem zvezku, razgledni-ce pa spravljam v rumen zvezek. Ta moj hobby mi je všeč, ker me prijetno zaposli.

Romilda Daneu
5. r. PROSEK

MOJA PŠIČKA

Moja pšička je majhna in vsa bela. Sa-mo na gobčku in na repu je črna. Imamo jo že štiri leta. Zelo je trmasta. Išče miši in jih tudi lovi. Zadnje čase je bila vedno v hramu, kjer je bilo mnogo miši. Vohala je po vseh kotih. Niti mačke ne mara. Ka-dar jo zagleda, se zapodi za njo. Že več-krat jo je kakšna mačka opraskala. Moja pšička je zelo sladkosnedna. Všeč ji je čokolada in tudi druge sladke reči. Več-krat se z njo igram na dvorišču, kjer te-čeva gor pa dol. Zelo je vesela, kadar jo peljem v gozd. Nekoč smo jo peljali k morju, a se je vedno tiščala pri mami, ker ji ni bilo všeč. Meni je zelo simpatična.

David Nabergoj
5. r. PROSEK

OBRAČUN

Dobršen del šolskega leta je že za nami. Oktober, november, december, januar in februar so že minili in ves ta čas smo delali s polno paro in polni dobre volje. Mnogo smo naredili, a nas čaka še dosti dela. Do decembra smo imeli običajen ju-tranji pouk. V šoli smo skušali dobro iz-koristiti vsako minuto, doma pa smo brali in pisali domače naloge in delali smo sko-raj vse popolnoma sami. Že pred božični-mi počitnicami smo se z učiteljico dome-nili, da bomo doma mnogo brali in naloge tako napisali, da bodo skrbno in lepo iz-delane, da se učiteljici ne bo treba mučiti z našo zanikrnostjo in površnostjo.

Od januarja dalje imamo tudi pošolski pouk. Poučuje nas učiteljica Mirela Zgonc z Opčin. Popoldanski pouk začnemo ob dveh. Pišemo proste spise, nareke, račun-stvo, slovenščino in slovnico in mnogo be-remo. Včasih tudi kaj rišemo ali se pogo-varjamo. Ob ponedeljkih in četrtek ima-mo tudi pevske vaje, h katerim hodimo vsi. K popoldanskemu pouku hodim zelo rad in upam, da se bom marsikaj novega in lepega naučil, če bom hodil redno.

Andrej Gruden
5. r. PROSEK

PRVE POMLADANSKE CVETICE

Ker je bilo včeraj lepo in sončno vre-me, sva se s prijateljico odpravili na sprehod. Hodili sva po zaraščeni stezi in pri-šli do velike njive. Tam pa sva zagledali toliko vijolic in trobentic, da sva kar ob-stali. Prijateljici sem rekla: »Poglej! ali si že kdaj videla toliko lepih rožic?«

Hitro sva stekli na travnik in tekmovali sva, katera bo nabrala večji šopek. Kma-lu sem nabrala toliko cvetic, da jih nisem več mogla držati v roki. Odpravili sva se domov. Tam sem stekla k mami in ji rekla: »Ugani, kaj sem ti prinesla!« Ma-mica je dolgo mislila in ni vedela, kaj reči. Potem sem pa jaz ponosno rekla: »Prine-sla sem ti prve spomladanske cvetice.« Dala sem ji cvetice in jo poljubila. Tako sva bili obe veseli in zadovoljni.

Tanja Stefani
3. r. DOMJO

MOJE ŽIVALCE

Poleti je mamica na sejmu v Palmanovi kupila tri račke. Bile so zelo majhne. Ime-novala sem jih Labod, Fazan in Muta. Mu-ta je bila najlepša. Pred božičnimi praz-niki jo je brat ubil. Bila sem žalostna. Tudi Labod in Fazan sta bili žalostni. Vsak dan se hodita kopat. Vedno sta skupaj in naj-raje iščeta črvičke in gliste. Sedaj sta že

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Marjanca Jemec Božič

Počasne

Od drevesa do drevesa
polžek leze uri dve,
kaj le toliko mudi se,
kaj le tak je počasnè?

Počasnè pa res ni polžek,
le utrujen, kar se dá,
ko pa, kamor koli roma,
svojo hišo s sabo ima!

tako veliki, da nosita jajca. Mamica je rekla, da bomo tudi letos kupili račke. Zelo se jih veselim.

Damijana Romano
3. r. DOMJO

RAD BI IMEL ZAJČKA

Bil sem še majhen, ko sem pri babici prvič videl zajčke. Vedno bolj sem si jih želel, ker so zelo lepi. Imajo vitko telo, pokrito z dolgo dlako, dolga uhlja in kratak repek. Hranijo se s korenčki in travo. Največja sovražnika zajčkov sta lisica in pes. Ravno zato jih moja babica skrbno zapira v kletko.

Posebno všeč mi je zajček, ki ga je letos skotila zajklja. Sam sem mu dal tudi ime: Sivko, ker je sive barve. Kadar grem k babici na obisk, se malo poigram z njim. Zelo rad bi ga imel doma, a žal, nimamo prostora zanj.

Fabricij Korošec
3. r. BOLJUNEC

MOJ NINETO

Mojega ptička, ki je sedaj v Libanonu pri babici, sem dobila za božično darilo. Očka in mamica sta ga kupila v Beirutu. Imenujemo ga Nineto. Pri nas je že štiri leta. Vsak dan mu dajem vodo, hrano in ga očistim. Držimo ga na visokem, da ga mačka ne more doseči. Čez dan je zunaj, ponoči pa ga vzamemo v hišo.

Leto dni Nineto ni pel, ker je bil bolan. Najraje poje, kadar odpiramo kuhinjski ventilator.

Nada Lakkis
3. r. BOLJUNEC

MOJ PŠIČEK ARGO

Jaz na žalost nimam živali, zato bom opisal tetinega psička. Star je šest mesecev in je nemške pasme. Daroval ga je neki stričev prijatelj oktobra lani. Zelo sem vesel, kadar grem k teti. Vsako nedeljo peljeva s stricem psa na sprehod do Bazovce. Tam se igra z drugimi psi. Naš pes

ima čudno navado. Kadar brska po kraški zemlji, jo začne čudno vohati. Nekoč ga je stric peljal k živinozdravniku. Ta je ugotovil, da mu na prednjih tacah rasteta dva kremplja. Hitro so ga morali operirati. Pes je zelo inteligenten in ubogljiv. Nemške ovčjake uporabljajo tudi policisti pri iskanju in reševanju ljudi.

Denis Salvi
3. r. BOLJUNEC

MOJ PSIČEK

Imam dva psa. Enemu je ime Bajkal, enemu pa Pazi. Ko vidita, da gre moj oče na njivo, tečeta za njim, za mano pa tečeta, kadar grem v šolo. Oba rada tečeta za zajci. Večkrat se igramo in tečemo po travniku. Psi imajo ostre zobe. Moja psa me imata rada. Ne marata nobenih drugih psov in se tepeta z drugimi. Imam rajši Pazija, ker je majhen.

Pavel Pernarčič
2. r. MEDJA VAS

MOJ NAJLJUBŠI PRIJATELJ

Vsi ljudje na svetu imajo prijatelje. Tudi jaz jih imam. Med temi pa je nekdo, ki ga imam najrajši. To je moj bratranec Aljaž.

Aljaž je plavalas deček in ima sinje oči. Februarja je dopolnil dve leti. Ime Aljaž je dobil zato, ker je moja teta poznala plavalasega dečka s sinjimi očmi, ki se je ravno tako imenoval. Aljaž bo kmalu imel vse zobe. Zelo je nagajiv in se rad drsa na tleh. Mnogo govori. Prva beseda, ki jo je izgovoril je bila: »avto«. Meni vedno pravi »Babla«, sestrama Veroniki in Kristini pa »Onka« in »Tina«. Mami Bruni pravi »Buna«. Ko je bil še manjši, je dudki pravil »lula«, ker ni mogel izgovarjati črke »d«. Vlaku reče »tutu« ali »vak«. Izgovarja že besedo »ne«, a ne more reči »da«. Namesto »da« izgovori zadnjo besedo, ki jo sliši. Psičku pravi »bav, bav«, mucji pa kar muca.

Nekoč, ko mu je mama kupovala nove čevljičke, je v trgovini slišal prodajalko, ki je pravila: »scarpette nuove«. Takoj si je zapomnil ti besedi. Ko je prišel domov, je kar naprej ponavljal: »pete nove, pete nove« in gledal nove čevljičke. Ko je imel komaj eno leto, je vse, kar je dobil, dajal naravnost v usta. Lizal je tudi kamenčke. Neka gospa Italijanka mu je rekla: »Ma mangi proprio tutto?« Aljaž pa je začel ponavljati: »tuto, tuto«. Aljaž ima zelo rad piškote, čokolado, bonbone in jabolka. Najraje pa ima banane. V enem samem dnevu jih je pojedel tudi po štiri.

Je zelo dobrega in prijaznega značaja. Če je kdo jezen ali žalosten, hitro pride k

njemu in mu da poljubček. Obenem rad packa po papirju in po rokah. Kadar pride k nam, me prime za roko in me odvede do klavirja, kjer z vso močjo pritiska na tipke. Če mu kaj ni všeč, zmeče kar vse na tla. Nekoč mu je padel avto skozi okno in se razbil. Aljaž je pogledal dol in rekel: »Ni ato!« To je pomenilo, da avta ni več. Vsakokrat, ko gre od nas, se joče, ker ve, da bo šel domov in ne bo imel več družbe. Vsak večer, preden zaspi, reče: »Pa Tina, pa Onka, pa Babla.«

Svojega bratranca Aljaža imam zelo rada.

Barbara Logar
4. r. SESLJAN

ZMOTA

Ko sem se odpravljala v šolo, mi je mama rekla:

»Oh, Tanja! Naredi mi uslugo.«

»Katero, mama?« sem jo vprašala.

»Bolna sem, zato te prosim, grede v šolo nesi smeti v smetišče pod most!«

»Dobro.« sem ji odgovorila in šla. Divjala sem navzdol po ulici in pozabila na smeti. Vstopila sem v trgovino in rekla: »Prosim, dajte mi obložen kruhek s kuhano šunko.«

»Takoj!« mi je odgovoril trgovec in ga začel pripravljati.

Torbo s smetmi sem imela še v roki. Tedaj sem vanjo vtaknila roko in privlekla ven gnilo zelenjavo. Šele takrat sem se spomnila na smeti. »Kam naj sedaj nesem smeti?« sem si mislila.

Ko sem stopila iz trgovine, sem zagledala koš za smeti. Razveselila sem se. Smeti sem vrgla v koš in stekla v šolo.

V šoli sem povedala, kaj se mi je pripetilo. Vsi so se iz srca smejali. Tudi mama in očka sta se zelo smejala, ko sem jima to pripovedovala. Upam, da drugič ne bom imela tako pozabljive glave.

Tanja Pertot
5. r. BARKOVLJE

NEKAJ O AMERIKI

Teta se je pred kratkim vrnila z obiska v Združenih državah in mi pripovedovala o Ameriki.

Amerika je dežela milijonskih mest. Medtem ko se velika mesta ponašajo z nebotičniki, ki jim pravijo »buildingi«, so majhna mesta pusta in dolgočasna, podobna drug drugemu. Američani zelo ljubijo živali, zato imajo po vrtovih ptičje hišice in koritca.

Američanom je avtomobil zelo potreben. Čeprav se veliko vozijo, je tam manj prometnih nesreč kot v Evropi. Izračunali so, da je v Severni in Južni Ameriki manj ne-

sreč na leto, kot v sami Franciji, kajti v Ameriki je na vseh cestah omejena hitrost na 90 kilometrov na uro.

Američani so zelo ponosni nase in radi slišijo pohvalo. S tujci so zelo prijazni in gostoljubni. Ob nedeljah se zbere nekaj družin in skupaj gredo na deželo na piknik. Morajo zelo paziti na snago. Strogo je prepovedano puščati papirje in odpadke. Niti cigaretnega pepela ne smejo stresati na tla. Globa je zelo visoka: 60 tisoč lir. Američani zelo ljubijo naravo, zato so uredili naravne parke. Tam nihče ne preganja živali. Čuvajti teh parkov se imenujejo »Rangersi«. Najbolj znan je Yellowstoneški park.

Šolski sistem je dokaj drugačen od našega. Otroci se v osnovni šoli naučijo toliko, kolikor zmorejo. Če se naveličajo prisostvovati pouku in poslušati učitelja, se lahko gredo igrati. Življenje v velikih mestih je precej drugačno in trše kot pri nas. V velikih mestih, na primer v New Yorku, prevladujejo nebotičniki, ki segajo v višino do 400 metrov. Zato na ulice posije malo sonca. Meni ne bi bilo všeč stanovati v nebotičniku, ker bi umrla od strahu na taki višini. Lučka Počkaj

5. r. BARKOVLJE

ČUVAJMO GOZDOVE

Sredi marca so nam na šoli predvajali dokumentaren film o goriškem in tržaškem Krasu. Na platnu smo videli, kako je iz majhnega plamenčka, na katerem so nedeljski izletniki cvrli meso, nastal velik gozdni požar, ki je povzročil veliko gmotno škodo. Po filmu nam je častnik gozdne

straže pripovedoval o novih zakonskih ukrepah in poostrenih denarnih kazni, s katerimi bodo skušali zatreti to brezvestno uničevanje gozdnega bogastva naših krajev. Seznanil nas je tudi s sredstvi in načini gašenja gozdnih požarov. Govoril je o tem zahtevnem in težavnem delu, ki ga opravljajo poklicni gasilci z različnimi pripomočki. Kar pa je najbolj žalostno, je potem pogorišče. Iz zelenega gozda nastane prava otožna puščava. Drevje rabi dolgo časa, da spet zraste. Skoraj celo stoletje mine, da pridobi gozd spet svojo prvotno podobo.

Aleksander Bravar
5. r. SV. FRANČIŠEK

UMRL JE JURIJEV OČE

V ponedeljek zjutraj sem kot običajno prišel v šolo. Že na vratih mi je prijatelj povedal žalostno novico, da je umrl Jurijev oče, gospod Gruden. Doletela ga je tragična smrt na delu na polju. Zdrknil je med rezila pluga in rezila so mu odrezala noge.

Bil sem zelo žalosten in mislil na sošolca Jurija, ki je nenadoma postal sirota. Kakor vsak otrok bi v življenju potreboval očetove pomoči. Zdaj se bo moral s svojo močno voljo in s pomočjo mame boriti za prihodnost.

Z mamo sva se z žalostjo udeležila pogreba v Zgoniku. Prišla je velika množica ljudi in bilo je mnogo vencev. Vse to je pričalo, da so Jurijevega očeta vsi imeli radi in ga spoštovali. Marko Leghissa

5. r. SV. FRANČIŠEK

Urednikova pošta

Priznati moram, da ste se letos zelo potrudili in pridno risali. Dobil sem namreč kar 214 risb, pravzaprav osnutkov za Galebove platnice v prihodnjem šolskem letu. Res ste bili pridni, kot še nikoli doslej. Toliko je teh vaših izdelkov, da komisija pri izbiranju ne bo imela lahkega dela. Vsi so lepi, slikoviti, prikupni. V prihodnji številki pa boste zvedeli, kdo je zmagal in čigavi izdelki bodo prihodnje leto krasili platnice Galeba.

Tamara in Darij, učenca 2. razreda v Saležu sta mi napisala prikupno pismo in priložila dva dopisa. Pravita, da sta se prvič oglasila v upanju, da bom dopisa objavil. Draga Tamara in Darij, dopisa sem objavil, kot lahko vidita v rubriki »Šolarji pišejo«, vidva pa še kaj napišita in pošljita. Tudi vaši sošolci se lahko oglašajo. Za vse bom našel prostor v Galebu.

UREDNIK

Za listre glave

KOMBINIRANA KRIŽANKA

vodoravno:

1 X

2 3 4

5

6

7

8

9

10

11 V

12

13

14

15

16 K

17

18

100m²

50cm + 50cm

45 : 9 =

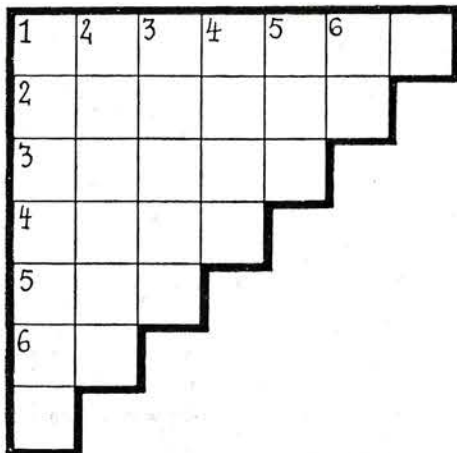
9 - 8 =

navpično:

Večina besed je prikazana likovno, za ostale pa je opis naslednji:

Vodoravno: 5. tračnica, 11. bivši borec, star vojak, zaslužen človek, ki že dolgo dela, 13. staljena snov, kar ostane po taljenju, 15. dolga vrsta avtomobilov, steber, stolpec, 17. ostra skala, oster kamen ob bregu, 18. okrajšava za avgust.

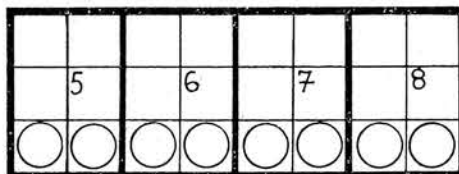
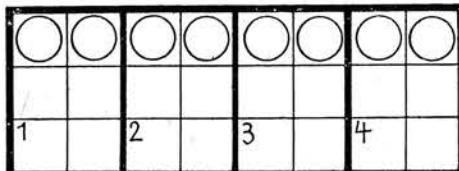
Navpično: 9. mojster v pridobivanju kovin, človek, ki se ukvarja z metalurgijo, 10. poškodba telesa, 12. avtomobilski znak Neaplja.

OPEKE

Začni pri številki in vpisuj črke v smeri, v katero tečeta urina kazalca: 1. glasbilo s tipkami, 2. majhen list, 3. jemati mero, 4. pripadniki oboroženih sil, 5. mesto, v katerem so tovarne avtomobilov FIAT, 6. vrsta zelenjave, 7. majhna lina, 8. nasprotno od najmanj.

V zgornji in spodnji vrsti dobiš imeni dveh evropskih držav.

Rešitve ugank iz 6. številke

KOMBINIRANI MAGIČNI KVADRAT —

Vodoravno in navpično: 1. plošča, 2. listek, 3. os, 4. ŠT, 5. češnja, 6. akuzativ, 7. ŠU, 8. NZ, 9. ilo, 10. voz.

ZLOGOVNA UGANKA — 1. Ljubljana, 2. lubenica, 3. Kolubara, 4. prepelica, 5.

prebaliti, 6. velikokrat, 7. pelerina, 8. teletina, 9. vezena.

ZLAGOVNICA — 1. kapljica, 2. ovrtnik, 3. ugibanje, 4. sultanat, 5. osmerek, 6. starejši, 7. zajčnica. Imena mesecev so: Avgust, April, Maj.

PREMIKALNICA — Imena treh slovenskih rek so: Sora, Unec, Krka.

Rešitve ugank pošljite do 5. v mesecu na uredništvo Galeba: Lojze Abram, Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst

REŠITVE SO POSLALI: Elena Vižintin, Nadja Šfiligoj, Majda Klanjšček, Aleš Markovič, Barbara Sosol, Klavdij Pelesson, Andrej Vogrič, David Grinovero, 4. in 5. r. PEVMA Damijana Cescutti, 3. r. UL. V. VENETO - GORICA. Nataša Florenin, Bogdana Maraž, Mitja Ožbot, Igor Ožbot, Jurij Kovic, Guido Pahor, Erika Zotti, Mirijam Koncut, Albert Kovic, Aleksander Gorkič, Marino Malič, Pavel Pavletič, 3. in 4. r. RUPA. Igor Ursich, 2. r. SV. FRANČIŠEK. Erika Zobec, 1.a r. SREDNJA SV. JAKOB. Marvida Čuk, 2. r. SV. IVAN.

NAGRADE DOBIJO: Erika Zobec, 1.a r. SREDNJA SV. JAKOB. Aleš Markovič, 4. r. PEVMA. Bogdana Maraž, 3. r. RUPA. Igor Ursich, 2. r. SV. FRANČIŠEK. Marino Malič, 4. razred RUPA.

CENA 400 LIR